

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ І ТЕЗИ

Т. 1

**XI Міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених та студентів
24-25 жовтня 2025 року, Одеса**

MUSIC AND CHOREOGRAPHY EDUCATION IN THE CONTEXT OF SOCIETY'S CULTURAL DEVELOPMENT

A collection of scientific works based on the materials of the XI International Scientific and Practical Conference of Young Scientists and Students, Odesa, 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези XI Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(24-25 жовтня 2025 р.)**

1 том

ОДЕСА 2025

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

**Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку
суспільства.** Матеріали і тези XI Міжнародної конференції молодих учених
та студентів (Одеса 24-25 жовтня 2025 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені
К. Д. Ушинського, 2025. — 237 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського». Протокол № 6 від 27.11.2025 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик
навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри теоретичної, музично-інструментальної та вокальної
підготовки, Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ірина ЛЕВИЦЬКА

6. Загайкевич, М. (1980). *Українська музична культура XIX — початку XX ст.* Київ: Музична Україна.
7. Козаренко, Н. (2016). Естетичні засади українського солоспіву: духовний вимір жанру. *Вісник ЛНМА ім. М. Лисенка*, (34), 113–125.
8. Кузик, В. (1998). Українська камерно-вокальна музика: традиції та сучасність. *Українське музикознавство*, (28), 45–56.
9. Стасько, Г. (2010). Поетико-музична природа українського солоспіву. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*, (89), 22–33.
10. Стеценко, К. (1973). *Вибрані праці: статті, рецензії, листи.* Київ: Музична Україна.
11. Zavadzka, Y. (2020). Intercultural Dialogue in Modern Musical Art. *Art Education and Development*, 15, 12–19.
12. Reder, D. (2019). National Archetypes and Intercultural Communication in Music. *Journal of Cultural Studies*, 7(3), 45–59.

Даріна МІЛОДСЬКА,

здобувачка другого (магістерського)
рівня вищої освіти,
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Науковий керівник: кандидат
педагогічних наук, доцент
Н. В. Ашихміна

ІМАГІНАЦІЯ В МУЗИЧНОМУ ВИКОНАВСТВІ: ФЕНОМЕН СЦЕНІЧНОГО ОБРАЗУ

Сценічний образ у вокальному мистецтві є одним із ключових чинників творчого процесу виконавця, адже саме через нього реалізується індивідуальність, художнє мислення й емоційна глибина артиста. В сучасному культурному просторі, де мистецтво дедалі більше взаємодіє з іншими видами творчості та комунікації, вміння створювати переконливий сценічний образ набуває особливої актуальності. Саме він визначає рівень художньої виразності та здатність виконавця впливати на слухача не лише звуком, а й усім комплексом невербальних і психологічних засобів.

Сценічний образ – це художня інтерпретація реальності, що поєднує техніку, емоції, уяву та індивідуальне світосприйняття виконавця. У вокальному мистецтві він виступає як результат глибокого внутрішнього переживання музики, коли виконавець не просто відтворює твір, а проживає його, наділяючи звукову форму власним змістом. Такий образ поєднує абстрактне осмислення світу та конкретні риси людського досвіду, утворюючи міст між виконавцем і слухачем [1].

Одним із головних чинників формування сценічного образу є імагінація – творча уява, що забезпечує глибину й емоційне наповнення виконання. Саме імагінація дає змогу виконавцеві відчувати художній простір твору, «оживити» його у внутрішньому баченні та перенести у сценічну реальність. Завдяки уяві народжується неповторна інтерпретація, у якій поєднуються відчуття, асоціації, філософські сенси й естетичні переживання. Імагінація стає джерелом художнього натхнення, відкриваючи шлях до персоніфікованого трактування твору.

Гармонія технічної майстерності та емоційності – невід’ємна умова створення цілісного сценічного образу. Техніка без емоційної виразності втрачає здатність впливати на слухача, тоді як емоційність без технічної основи позбавлена форми. Високий рівень володіння вокальною технікою дозволяє виконавцю вільно реалізовувати внутрішні переживання, а контроль над тілом, диханням і голосом стає передумовою художньої свободи.

Не менш важливою складовою сценічного образу є невербальні засоби виразності : міміка, пластика, жести, поза. Вони поглиблюють зміст вокального виконання, додаючи йому емоційної щирості та переконливості. Міміка, як засіб комунікації без слів, допомагає передати найтонші емоційні стани, які не завжди можна висловити голосом. Вона органічно поєднується зі звуком, створюючи синестетичний ефект, коли слухові, зорові та тілесні відчуття утворюють єдине художнє середовище.

Феномен синестезії у сценічному мистецтві відкриває нові можливості для глибокого емоційного впливу. Вона забезпечує багатовимірність сприйняття: музика викликає візуальні образи, а рухи чи міміка, у свою чергу, «звучать» у свідомості глядача. Таке поєднання відчуттів створює ефект занурення, коли сценічний образ впливає одночасно через кілька каналів сприйняття. Синестетичні механізми дозволяють виконавцю досягти особливої художньої цілісності.

Формування сценічного образу передбачає кілька етапів. Спочатку імагінація створює внутрішній задум, узагальнений образ майбутнього виконання. Потім відбувається інкарнація, втілення цього образу через звук, інтонацію, міміку, рух. На завершальному етапі сценічна дія набуває семіотичного виміру, кожен елемент: звук, жест, погляд, стає знаком, що несе естетичний та емоційний зміст. Процес семіозу (творення смислу) відбувається як у свідомості виконавця, так і в сприйнятті слухача [2].

Важливою складовою є інтерсуб’єктивність, діалог між виконавцем і образом, між виконавцем і публікою. Виконавець не просто відтворює готову роль, а вступає у взаємодію з нею, переосмислюючи й проживаючи її зсередини. У цьому процесі народжується глибоке художнє переживання, яке поєднує особисте й універсальне. Саме такий рівень співтворчості формує духовно-естетичний резонанс між артистом і слухачем.

Таким чином, феномен сценічного образу у вокальному мистецтві постає як складна система взаємодії емоцій, техніки, уяви, тіла та звуку.

Імагінація виступає рушійною силою цього процесу, перетворюючи художнє бачення на реальний акт музичного переживання. Завдяки їй музика набуває не лише звукового, а й духовного виміру, стаючи простором діалогу між виконавцем і слухачем, між мистецтвом і людським досвідом. Сценічний образ у цьому контексті не просто зовнішня форма виконання, а живий прояв творчої сутності митця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Косінська, Н. Л. (2017). Сценічний образ як основа сценічно-образної культури. *Естетичні засади розвитку педагогічної майстерності викладачів мистецьких дисциплін: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 58-59.
<https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/8143/1/estet%20zasadi%20rozvitku.pdf#page=58>

2. Юскевич, С. Д. (2023). Теоретичні засади виконавської інтерпретації вокальних творів. *Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей*, Випуск 13, 206-211.
http://lib.ndu.edu.ua:8080/dspace/bitstream/123456789/3071/1/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB_%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82_%D0%BE%D1%81%D0%B2_%D1%82%D0%B0_%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD.docx.pdf#page=207

Марія ДОРОШ,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Наталя КЬОН,

кандидат педагогічних наук, професор,
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХОРОВОГО ДИРИГЕНТА

Анотація. У статті розглянуто специфіку музично-виконавської діяльності з позиції її комунікативної спрямованості, зокрема у контексті хорового мистецтва. Визначено багаторівневу структуру художньо-комунікативної діяльності диригента, його педагогічні, аналітичні та організаційні функції. Підкреслено роль диригента як комунікатора,

Мілодська Д.	
Імагінація в музичному виконавстві: феномен сценічного образу.....	101
Дорош М., Кьон Н.	
Специфіка художньо-комунікативної діяльності хорового диригента.....	103
Цзі Міңці	
Драматургія та виконавська специфіка жіночих вокальних партій в операх В. А. Моцарта.....	107
Лапіна В., Ключова С.	
Вокальні цикли українських композиторів.....	110
Батюк Н., Ян Кунь	
Символічна образність пісенного фольклору як чинник активізації інтерпретаційних умінь вокаліста.....	114
Ісов Р.	
Жанрове розмаїття та стилістичні особливості баянної музики в мистецтві України.....	118
Чепканич Олег	
Семантична мозаїка оперних образів у творчості Дж. Верді.....	120
Чебан І.	
Ідея в хореографічному мистецтві та чинники її виникнення та формування.....	123
Ткаченко П.	
Формування виконавської культури баяніста в контексті національних традицій та сучасних художніх тенденцій.....	125
Москаленко Р., Клещуков В.	
Синтез інноваційних технологій та руху як основа нової естетики сценічної комунікації.....	129
Кожем'яка І.	
Музичний чинник як акустична основа передачі сенсу хореографічного задуму.....	133
Батюк Н., Ван Цзижуй	
Роль вокально-виконавської майстерності у подоланні сценічних бар'єрів майбутніх співаків.....	137
Лу Цзяї, Ашихміна Н.	
Виконавська майстерність вокаліста як прояв творчої індивідуальності.....	141
Руденко А.	
Індивідуальність балетмейстера у процесі формування художнього образу хореографічного твору.....	142